

חשבון עוֹבֵר וּשְׁב חַזֵּק עוֹלָמָה פְּרֻקָה

מִנְחָם בְּגִין הוֹלֵךְ לַעֲזָה

הצוואר? מה שלא יהיה, זה היה מנחם בגין, כולל הכל וכולל הקול.
 "היי, יעיש, הסתכלו" קראתי, "זה בגין?"
 בגין חייד לעומתנו חיוך מבוויש קצת. הוא הבין שאנחנו לא מוכנים לחתום בשום אופן על המסיקוף שנתנו לנו כלי שביקשנו, והסתלק. האמת היא, שזה נראה לנו די מוזר שמנחם בגין, ראש-הממשלה, משרת פיתאום בגדוד שלנו במילואים. מה פיתאום? הרי הוא הבר-כנסת, וגם די זקן, נרמה לי, ומה פיתאום בקשר דווקא? למה לא באפסנאות, נניח, או בשלישות?
 אבל לא עבר זמן רב עד שהתרגלנו לרעיון. אני חושב שההסתגלות המהירה הזאת היתה תוצאה ישירה של המצב המעורער שלנו בעוזה באותם ימים. שמרנו שש שעות ביום ושש שעות בלילה, אכלנו אוכל מוזנח, ופחדנו בכל רגע משעות היום או הלילה שלא תעוף עלינו איזו אבן, ושלא יתפוצץ לירינו איזה רימון. כתנאים כאלה, כמעט כל דבר נראה די מתקבל על הרעת,

שבע, עבור, "אז שמוליק הקים צעקה נוראה על החובש שישב מאחור, בגיפ, "תסגור את הדריי המחורבן" הוא צעק, "אי אפשר לשמוע את הקשר!"
 אבל, כמו שאמרתי התרגלנו. בגין נכנס לסכך של החופשות, פיצח גרעינים וגירד את הביצים מרוב שיעמום ומרוב עצבים. הוא הצליח אפילו להשיג מאיזה מקום עניבה צבאית, והיה מסתובב במחנה עם סוודר וי כזה, ממש אלגנטי, סטייל. הבעיות התחילו כאשר נפתלי, הרביסמל של פלוגת-המיספדה, החליט שהכל טוב ויפה, ובגין זה בגין, אבל הוא גם די פראייר בעצם, ואפשר להלביש עליו כל מיני עבודות מודמנות. וככה אפשר היה לראות את בגין שלנו מנקה את השירותים פה ושם, נוסע עם הנהג ברטל להביא שק"ם, או עוזר לטכנים לפרוק את האספקה. כשראה נפתלי שהכל הולך, הוא התחיל גם להכניס את בגין לשמירות על המחנה, ואחר-כך כבר לא היסס לזרוק אותו לסירורים בעוזה.

שעושה הכל כלי להתוכחה, או הוא שם את בגין לשמור במינהל העירוני של עזה.
 תפקידו של בגין היה לשבת בשער, ולהתבונן בעיניים כוחנות בזרם המתמיד של הערבים הנכנסים בשערי-המינהל, כדי להסיר את ענייניהם הביורוקרטיים. כאשר היה השומר מבהין במישהו חשוד, היה צריך לדרוש ממנו תעודת זהות וגם לפשפש בכליו, במיקרה הצורך.
 ובגין עשה את תפקידו בנאמנות רבה. הקהל שהיה מתאסף מן העבר השני של הרחוב כדי לחזות בו לא עניין אותו בכלל.
 ואו, יום אחד, בשעה מוקדמת של אחר-הצהריים, כשחום נעים מרביק את שמורות-העין זו לזו עצר מנחם בגין אם צעירה ויפה בשער-המתנה, וביקש לראות את התעודה שלה. היא היתה מלווה בכנה, ואטוט בן 5 או 6, מתולתל ויפה כמו אמו מצד האם וכמו מלאך מצד האב.
 קשה להבין מדוע חשב בגין שצריך לבקש תעודה מהאשה הזאת. חשודה היא לא נראתה כשום אופן. אבל מה — היתה יפה מאד, ובגין כידוע, אלמן, ובמצמו הוא אמר תמיד שהוא אוהב נשים יפות, או אפשר לסלוח. אולי היא הוכירה לו את אחת הכוכבות של דאלאס, האשה הערבייה הזאת, מי יודע?
 אז איד שבגין מחויר לאשה את התעודה אחרי הבריקה, מרים הואטוט את ראשו — ופאף — יריקה כפרצוף של בגין!
 נו, נו.

עברו רק כמה שעות מאז תפסנו יעיש ואני את העמדה שלנו בבניין המינהל הנפתי של עזה. פיתאום כא קומנדרק צבאי וייר ממנו חייל-מילואים רוה וממושקף.
 "שלום לכם. אני מהקשר, חדש בגדוד", הוא אמר לנו.
 "שלום, שלום", אמרנו לו.
 "באתי להחתים אתכם על מכשיר-הקשר. קיבלתם מסיקוף, הנה הוא שם בפניה..."
 "אנחנו לא חותמים על שום מכשיר-קשר!" אמר יעיש.
 "אבל..."
 "לא אבל ולא חותמים. אפילו תביא את המג"ד — אנחנו לא חותמים!" הסברתי לחדש ממחלקת-הקשר.
 "אפילו תביא את המח"ט — אנחנו לא חותמים!" אמר יעיש.
 "אפילו את האוגדונר!" אמרתי אני.
 "אפילו את שר הביטחון!" יעיש נכנס לשוונג.
 "אפילו את..." האמת היא שרציתי לומר "ראש הממשלה", אבל כמעט שנשתלתי עמוק בארמה באותו רגע, כשהסתכלתי שוב בחדש ממחלקת הקשר.
 זה היה ראש-הממשלה.
 בדיוק כך. מנחם בגין נכבדו ובעצמו. לא מישהו שרומה לו קצת, לא מישהו שמזכיר אותו, אלא מנחם בגין בעצמו — אצלנו בגדוד, במחלקת-הקשר, רוצה שנחתום לו על איזה מסיקוף מחורבן.
 הוא היה רוה, בגין, וקצת חיורו. הצוואר שלו היה קצת קטן לעומת הצווארון של החולצה הצבאית שלו. ואולי היה הצווארון גדול על

וגם אם משהו לא כל כך מתקבל על הרעת — למי יש כוח בכלל לחשוב עליו יותר מדי? או הוא לא מתקבל על הרעת, אז מה?
 ביומיים-שלושה הראשונים עוד היה איזה עניין מסביב לבגין הזה. כשכולם היו מתאספים ערב בצריף של השק"ם לראות חדשות בטלוויזיה, היה השקט נשמר יותר מהרגיל כשראש-הממשלה היה בסביבה. יש לי גם חשד שהשקמיט שלנו מכר לבגין מצופים בהנחה מסוימת, אבל לא נעשה מזה עניין.
 היה גם סיפור מצחיק אחד, כשבגין היה תורן בקשר לילה אחד. קצינה-הסיוור שלנו, שמוליק, נסע עם הג'יפ שלו על החוף המסוכן של עזה, ופיתאום, באמצע הלילה, נשמע קולו המפורסם של בגין אומר: "גורית קוראת לשלוש-שניים"

נו, נו, תתארו לעצמכם מה שקרה כשהערבים של עזה ראו את בגין מטייל להם בשוק עם מכשיר קשר על הגב ורובה אמד67 ביד!
 כשבילו, אני זוכר, זה היה ממש שוק, לראות את ערביי יהודה ושומרון וחבל עזה מתנהגים כצורה כה לא חברותית. מה זה הצעקות האלה שלום? מה זה הקללות האלה שהם מקללים אותו כל הזמן? ולמה הם יורקים על הארמה, הצידה, ככה, בכל פעם שהם רואים אותו? מה זה פה, שוק?
 בסוף הוסבר לנפתלי בעדינות, שזה לא עסק להוציא את בגין לסירורים האלה. כל מה שהחברה רוצים זה לחזור הביתה בשלום, וכל מיני הפגנות ומהומות ואבנים בראש — זה לא בראש שלהם. אבל נפתלי לא מוותר בקלות על פראייר כזה.
 נו, נו, תתארו לעצמכם מה שקרה כשהערבים של עזה ראו את בגין מטייל להם בשוק עם מכשיר קשר על הגב ורובה אמד67 ביד!
 כשבילו, אני זוכר, זה היה ממש שוק, לראות את ערביי יהודה ושומרון וחבל עזה מתנהגים כצורה כה לא חברותית. מה זה הצעקות האלה שלום? מה זה הקללות האלה שהם מקללים אותו כל הזמן? ולמה הם יורקים על הארמה, הצידה, ככה, בכל פעם שהם רואים אותו? מה זה פה, שוק?
 בסוף הוסבר לנפתלי בעדינות, שזה לא עסק להוציא את בגין לסירורים האלה. כל מה שהחברה רוצים זה לחזור הביתה בשלום, וכל מיני הפגנות ומהומות ואבנים בראש — זה לא בראש שלהם. אבל נפתלי לא מוותר בקלות על פראייר כזה.
 מה, אתה עיוור? צעק עמוס, "אתה לא רואה" מה זה? זו פשוט עגבניה!"
 תוך רבע שעה, ואחרי כמה תנועות מוצלחות של אימול-הניתוח, הצליח עמוס להסיר את העגבניה שנדבקה איכשהו לחי של בגין. בינתיים כבר הגיע גם המסוק ונחת על גג המימשל, וכל מיני רופאים צבאיים חשובים וסתם אנשים חשובים היו סביבנו, שאלו וחקרו וברקו. אני לא יודע מה קרה בסוף עם העגבניה, שהיתה באמת סתם עגבניה, אבל בגין יצא בשלום מכל הסיפור. אני זוכר שאחרי כמה ימים, כששמתי על הגג של הנפה עם הטרגוויטור דבוק לאוזן, שמעתי אותו אומר משהו על התפקיד ההיסטורי של דורנו בשלשלת הנצחית של העם היהודי, או משהו כזה. את העגבניה שלו הוא לא הזכיר בכלל.